

HEJÉRMEGYEI NAPLÓ

Előfizetés hejében, vidéken:
1 hóra 2:50 K 1 hóra 2:50 K
1 évre 30 K 1 évre 30 K

Előfizetés és kiadóhivatal: Szent István-tér 1. Telefon 208.

Felelős szerkesztő: Hajós József.

A pogrom és a Népszava

A szociáldemokraták központi közlönye, a „vallás magánügy”-ét felcsufolva, újabb napankint intéz egy-egy vitézi támadást az Egyház ellen. Tegnap azt az örületes állítást írta, hogy a lengbergi sajnálatos pogrom okozói a „keresztényszociális heccmesterek”, a megkerült hazaffyság. Nálunk pedig a *klerikalizmustól megdölgözött* és a szociáldemokráciától még mentes vidékeken rendezett a nép pogromokat. Nagyobb arányú zsidóüldözés azonban nálunk nem fog történni, mert nálunk a nacionalista és a klerikális maszlag — s erencsére — nem bír behatolni a széles néprétegekbe. Aztán ir tovább bugris Népszava stílusban: az asszonyokat megejtő papról; azt hazudja, hogy a programot „szervezik Bécsben is” a császársárgót és militarizmusért rajongó osztályok, a felebaráti szeretet vallásának vezérei és hívei.

Ime így ír a vörösszocialisták hivatalos lapja, „mest az ifjú köztársaság legkritikusabb napjaiban, midőn minden munkának és erkölcsi tényezőnek a közérdekéért kellene együttműködni: A „Népszava” most is abban leli örömét, hogy komisz rágalmakkal kábit a papság el-

Rágalmaz a „Népszava”, mert a valóság az, hogy a falvakban a forradalommal egyidőben kitört zsidó-kifosztások ellen legerélyesebben és leghatásosabban a katolikus papság tiltakozott és minden erkölcsi erejével igyekezett a felizgott kedélyeket lecsendesíteni. A püspökök körleveleit a papok a szószékben olvasták fel és figyelmeztették a népet a keresztény felebaráti szeretet parancsára és az idegen vagyon megbecsülésére.

Nagyon jól tudják a zsidók is, hogy a zsidókifosztások oka nem „felokézeti”, hanem gazdasági ok. Sok helyen éppen a kath pap vette védelmébe a zsidó boltost; oda állott a kath. pap a zsidó boltos ajtajába, vagy a zsidó háza kapujába és onnant beszélt a támadásra készülő néphez, hogy ne bántsa más hűti felebarátját. A kath. lapok szándékosan nem írták meg a zsidók elleni tüntetéseket, hogy a nép vérszemét ne kapjon. Mi elhallgattuk a „cionista garda” garázdalkodásait, nem kejeleztünk a Heltai-ügy kolosszális botránnyán, bár az „Egyenlőség” Heltai érdemeit „az utókor szá-

mára” magasztalóan könyvelte el — kissé korán.

— A kath. papság nagyon jól tudja, hogy a pogromok felidézésével nem lehet előmozdítani a keresztény magyarság ügyét. Hiszen nemrég még Oroszország a pogromok hazája volt és a zsidóüldözések dacára: a mostani Oroszország urai a zsidók, — igaz, hogy romlás, pusztulás, vad boisevizmus jellegű az uralmunkat.

Mi taktikai szempontból sem kívánunk zsidóüldözést, éppen ezért durva és rövidlátó rágalom a „Népszava” amaz állítása, hogy a klerikusnak érdeke a pogrom kitörése.

Mi biztos forrásokból tudjuk, hogy felbéreit agitátorok itt Fehérváron is izzadják a katonákat és a csöcselöket a papok ellen. Mindennek tudatában, mi mégis igyekeztünk megőrizni a békét, lehetőleg kerültük a hírlapi tiltakozásokat, nem slaktunk telekürtömt a városi és a megyei a sérélmieinkkel.

Most azonban már betelt a mérték, megcsókáltuk az alváló terrorizisták aknamunkát. Jövőben kiméletlenül verünk vissza minden támadást. Mi becsületes szándékkal nyújtottunk segítséget mindazonoknak, akik az ország belső békéjén s a demokrácia megszilárdításán fáradoznak. *Bejárnak a város terror meg nem bészti, ha lehetnek fánaukus hívei a szoc. demokráciának, csak természetesen, hogy megkötözzön vámsok meggyőződés apostolai az Egyháznak és a keresztény szocializmusnak!*

Jegyezze meg az ellentábor, amely diatatori fölényvel rendelkezik, hogy mi csináltuk a forradalmat; maga pedig csak ásatag münia, feudális rones, kizsáknyaló ellenforradalmár! — jegyezze meg, hogy nem célszerű a felekezeti belső forradalomnak és a polgárháborúnak ördögöt a falra mazolni.

Az ellentábor éppen oly jól tudja, mint mi, hogy a hamu alatt még nagyon izzik a pirálás és csak szellő kell a fel-lángoláshoz.

Mi kiemelve hangsúlyozzuk, hogy a felelősséget azokra hárítjuk, akik ma is a „papok”, az „Egyház” ellen lázitanak. Nem lesz ám ottg határos a vörös terror, ha a falvakat és a városot egymással szembe állítják.

Azon a címen, hogy „mi csináltuk a forradalmat”, ne ámitgák magukat azzal, hogy már meg is csinálták a belső békét és hogy nincs szükségük a polgári partokkal való együttműködésre. Nagyon naiv forradalmárok, akik azt vélik, hogy

mindenkinek bedől a „győzelmes” szociáldemokráciának; a komoly elemeket vissza fogja tartani épen az az ósdi *anyag-évi radikalizmus*, mely a tudomány komolyságával össze nem ferde amelyre a szoc. demokrácia még mindig felesküszik.

Ne viselkedjék úgy a világ-boldogító szoc. demokrácia, mint ha pont ők találták volna fel a spanyolviaszt. Ami a szoc. demokráciában legelőtrevalóbb programmpont, azt a nemzetek apostola szent Pál már közel 2000 évvel ezelőtt sokkal világosabban hirdette így: *„aki nem dolgozik, az ne is egyezk”*.

Végül ismét azt ajánljuk: hagyjanak fel azzal az ostoba hazugsággal, hogy a szociáldemokrácia nem támadja a keresztény vallást.

Egy kanál vízbe is megfojtandó az Egyházat, ha módjába volna, megfojtandó, mert föltöle, mert nem lesz képes *legyőzni a legféltetlenebb terrorral sem*

Hajós.

Városi közgyűlés.

Választás levén, óriási tömeg szorongott a közgyűlés petroleumlámpás termében. Kövess Emil kormánybiztos bemutatkozása is napirenden levén, politikai érdekesség is izgatta a publikumot. Ez az utóbbi elmaradt, mivel az új kormánybiztos spanyolbetegségben fekszik. Az ülést Saára Gyula dr. volt polgármester vezette, utolszor ülven a polgármesteri székben.

Napirend előtt Steiner Jákó dr. szólt fel a szociáldemokraták hangulatát akarván tolmácsolni. A jelen közgyűlést nem tartja a nép közgyűlésének, mert — szerinte — nem a nép választotta, tehát azt kívánja, hogy a választásokat más közgyűlésre bizzák. Szabady József dr. meglepőnek tartja Steiner kijelentését, mivel a törvény föltűgesszve nincs s a jogfolytonosság alapján a közgyűlés jogai nem szűnnek meg. A közgyűlési egyhangulag napirendre lért Steiner Jákó dr. indítványa fölött.

Saara Gyula dr. volt polgármester felelősséget kétsékes Elek fejeztette. (Az indítványt a F. N. közölte már.) A közgyűlés elfogadta a tanács indítványát, hogy az ügyet részletesen megvizsgálják és ha Saara Cyulának kötelességei vannak, azoknak meg is fog felelni. — Hasonlóan intézte el a közgyűlés a Kramer, Námessy és Keresztury-ügyeket a Kramer ügyben óriási anyaghalmozást vizsgáltak át s részletes jelentést tesznek a közgyűlésnek. Námessy János hivatalánál fogva pénzt ke-

zelt, egy hivatalos kiküldetésben súlyosan meghűlt s hogy hivatalos ügyeit végezhesse, otthon dolgozott, baja súlyosodván, leszámolni képtelen volt. Özevgye kifizetett minden követelést, még otyanokat is, amelyekre szorosan kötelezve nem is volt. Méltatlan dolog tehát egy olyan embert támadni, aki magát nem védelmezheti. Egyébként ebben Steiner Jákó dr., aki az ügy lebonyolításában résztvevett, loyálisan megvédte Námessy emlékeit. A Keresztury-ügy lebonyolítás alatt van. Eddig 17 ezer kor. hiányt konstataáltak, a földözetre pedig 30 ezer koronára biztosítási végrehajtást eszközöltek Keresztury 80 ezer kor. vagyonára, így a város érdekei biztosítva vannak. Ha az ügy be lesz fejezve, jelentést tesznek a közgyűlésnek.

Az új kormány

bejelenti megalakulását, bizalmat és támogatást kér, amit a közgyűlés szívesen meg is ad.

A polgármesteri jelentésnél Bilkei Ferenc a villanytársulatra nézve kért felvilágosítást. Hosszas vita indult meg, amelynek vége az lett, hogy — ha lehet — rendkívüli közgyűlésen „foglalkoznak a megváltással, addig pedig úgy segítenek a rozoga háboron, ahogy lehet.

Az utcák háborus elnevezései eltűnnek és újak lesznek helyettük.

Válaszlatok:

Tóth Artúr helyett a közigazgatási bizottságba (41 szóval Pataki 30 szavazata ellen) Szabady József dr. választották be. A központi választmányba pedig Ringhoffer István 65 szóval.

A kerületi orvosi állásra beadott 103 szavazatból 77 szóval Kecán Liviusz drt és 74 szóval Falvai Jenő dr. választották meg Gerber Károly 30 szavazata ellen. Vaimár Béla pénztáros lett 69 szóval Tar Antal 43 szavazata ellenében.

A számvevőségbe Pálinkás Andórt, közgyámnak egyhangulag Koller Gyula drt választották meg.

Beterjesztették a virilizást (utolsó) névjegyzékét Hübner Károly helyére dec. 15-én választanak biztagot. Elnök Gerő Jakab, alelnökök Kovács A. Sándor és Kereszt Zsigmond.

A rendőrség 1000 raggal szaporították, a mi potom negyed millió koronába kerül.

Az árvaházi apácáknak, a kik fejenként évi 600 koronáért (ez az egész ellátás díja) dolgoznak 300 — 300 kor. ruhasegélyt szavazták meg.

Ságy Lajos szabadságon van és három havi előleget kért, a melyet 18 hónap alatt fizetné vissza, a közgyűlés 5 szóval ellen megtagadta az előleget.

A VII. gyógyszerár ügye a mi.

hiszter szerint csak 1920-ban lesz aktuális.

Polczér Péter gazdasági tanácsos nyugalmába megy. Állását januárban töltik be. A városgazdai állásra oklevelés gazdatisztet keresnek.

Jávör Jenő állatorvos oklevelét, aki városunkban óhajt működni, kihirdeték.

A Deák-utcai aszfalt javítására gépszögméterenként 50 fillér pótdíjat szavazott meg a közgyűlés.

A régi árvaháznak a városi rendőrség részére való átalakítását megkezdték.

A közgyűlés 7 órakor ért véget.

HIREK.

Katonaimse. A háborúból szerencsésen hazatért katonák háladó ünnepélyes miséje lesz vasárnap a felsővárosi templomban szentbeszéd kíséretében. Hazatért katonák! Legyetek ott mindnyájan.

A polgárórség gyűlése. A polgárórség parancsnoka felkéri a már bejegyzett és még jelentkezni kívánó tagokat, hogy szombaton este fél- kilenckor jelenjenek meg a felső kereskedelmi tornateremben. Egyben felkéri a parancsnokság városunk minden rendű polgárát, hogy a közös érdek egyformán köteletségévé teszi a polgárórségbe való belépést, hogy így egyformán hivatkozzunk a közrend fenntartására.

A fa inségről. Korán bebeszöntött a hideg és nagyon sok szegény család nem tudja előre beszerezni a fűtő anyagot. A város gazdasági hivatala előt naponta százával tolonganak és fagyoskodnak a szegő y szonyok sokszor napokig. Munkatársunk felkereste dr. Záváros Aladár főkapitányt, akitől tudjuk, hogy érdekében a lakosság szociális bajait, mint, s a fűtőgyer vonatkozólag a következő felvilágosítást adta:

A hatóság mináért ölköve, hogy különösen a szegény osztály melébb fűhoz jusson, de egyen türellemmel a közönség is, mert ha egyszerre ezren jönnek, késleltetik a munkánkat. Ha van, de a fuvarosok nagy része, pedig önként vállalkozott, nem jön fuvarozni. A termelési folyamatban van, csak jöjjenek egyszerre, akkor mindenkinek jut fa.

Szállítsák le az árakat. A Nemzeti Tanács csütörtök esti ülésén szóba került az a lehetetlen helyzet, hogy míg a hatósági huszárak 12 koronáért árulják a húst, addig a katonaság 19 koronáért szerzi be. Megkeresi a Nemzeti Tanács a közellásási és árszabályozó bizottságokat, hogy amíg az előt marha ára oleo és a községekben 3-6 koronáért mérik a hús kilóját, városunkban is egyégesítsék és szállítsák le az árakat. A löbbi közszükségleti cikkekkel is el kelne egy kis árszabályozás.

A Vértés Vitéz — mint tegnap megírjuk — új otthonába, a Múzeumba költözött. Becsülettel szolgálta a hadiövezeket és árva gyereket, mert eddig 80000 koronát szögeztek bele vitézi fatestébe, most már bál vértéze van. A szép

alkotás költéséit — mint tudjuk — Lyka Döme pázmándi földbírtokos fedezte, s nevével, sz. Podmaniczky Elma bárónéval 20000 koronával gyarapították az alapot.

Előfizetőinknek, akik lapunkat nem kapják meg rendszeren, fisztelettel kérjük: jelentseik be pontos címüket a kiadó hivatalban, hogy a lapot számukra postán küldhessük addig is míg a lapkihordóink meggyógyulnak.

Fábián Gáspár városunk szülötte és lapunk munkatársa kitüntetéssel megszerezte a József műegyetemen a közgazdasági mérnöki diplomát. Megemlítjük, hogy Fábián mérnököt egyik nagyszabású budapesti kiskakasos bérház tervével bízták meg.

Házás: Vinczai Ferenc 11. éves leányemlékét, tart. tüzezhánygy. löbb rendbeli kitüntetéssel tulajdonosa, ki 42 hónapig küzdött a harcúeren és ott szerzett betegségében Willachban élete 25. évében meghalt. Ideiglenesen ott hanolták el, míg alkalom lesz a hazahozatalra.

Az ügyvéd kamara díszgyűlése vasárnap 11 óratól fél 12-re halasztatik, hogy a forradalmi ünnep se zavartassék.

Elünt ilbák. Magyar Pál Széchenyi-utca 15. szám alatt lakó hivatalnok jelentette a rendőrségen, hogy az éjjel ismeretlen tolvaj behatolt udvarára és 5 szép libát ellopott. Lakójának Szappan Istvánnak pedig a kamaráját törte fel ugyanaz az ismeretlen tolvaj és moosán alatt lévő ruháit vitte el. A rendőrség megindította a nyomozást.

A Rákóczi-utcai Nagyobb Lányok köre, december 1-én (vasárnap) d. u. 8 órakor megkezdik rendező összejöveteleit a Mantz-övodában. Felkérjük a tagokat, hogy női rokonjikat és ismerőseiket is hozzák magukkal fontos megbeszélésre, a vezetőségre.

Halalozás. Balvin Elz f. hó 28-án hosszas szenvedés után elhunyt. Temetése f. hó 30-án d. u. 3 órakor lesz Budai ut 7. számú gyászházban!

Értesítés. Értesítem a tanulókkal bíró iparosmestereket, hogy az ipariszkolai előadásokat nov. 30-án este 5 órakor megkezdjük. Mivel a kényszer szünetek alatt a tanulók iskolai kiképezetésükben sokat veszítettek, ezen alkalommal is arra kérem az iparosmestereket, hogy tanulóikat pontosan járassák iskolába. — Az építőiparágakon levő tanulókat beiratásá: szintén nov. 30-án este 5 órakor végezzük. — Az iparisk. igazgató.

Lauschmann Gyula emléke. Lau-chmann Gyula dr. emlékének megörökítésére újban dr. Vész Ignác és Kál, Mo'nár Bela pedig a Kál küldtek be. Az adományokat Maróssi Arnold igazgató (főgimnázium) vagy Vértés József tükár (felsőkereskedelmi iskola) címére kell beküldeni.

Jótekönyvság. Boldogult Siposs Sándor né a szegény gyermekek ruházatára 10000 koronát, a Felmayér István és Fiai cég ugyan e célra 70 koronát adtak a jól, növegyet öenztára javára.

Értesítés. *Havszóló Lapos* begedültánár, Kemény Rezső a Zeneakadémia nagynevű tanárának volt tanítványa (4 évi katonai szolgálat után) megkezdte működését. Előjegyzéseket elfogad naponta d. e. 11-12-ig és d. u. 1-2-ig lakásán, Távirada-utca 18.

Bojtorján hajszesz nagyonbevált hajápoló, erősíti a haj gyökereit s szünteti a korpa képződést. Egy üveg ára 6 korona. — Szűts Róbert gyógyszerlárában. Károly király-tér.

Köhögés ellen kintőnen bevált háziser; a Stöck paszília. Egy doboz ára 2 korona Szűts Róbert gyógyszerlárában.

Veszünk magyar hádikölcsönt Általános Bank és Takarékpénztár r. t. Székesfehérvár.

Színház.

A legénybucsu Strausz. Oszkár szép zenéjü operettjének csütörtök esti előadásán Németh Irén, Mezey Margit és Majnusz István különösen az énekes részben ért el hatást, Pataki Ferenc pedig táncával tünt ki. Gulyás Menyhért a rendezés munkáját jól végezte.

APRÓHIRDETÉSEK.

Üjságelárusítók felvételnek a kiadóhivatalban.

Akácvirág és lépesmész kicsinyben is kapható: Pollerman-méhészet, Pálya-utca 28.

Élnas és minden felvételük; Sztakovszky, selyemfestőnél, Megegyház-utca.

Mindenes Hu felvételük Knazovitzky divatruházában.

Önkéntes árverés. A székesfehérvári 6214. számú belében A. j. 1-20. sorszám alatt bevezetett 6870 m² terület, a déli vasúti műhellyel szembe eső felvő disznóhídi dűfői szántói 1918. dec. 1-én d. e. 9 órakor Kossuth-utca 10. sz. házban ügyvédi irodámban a tulajdonosok megbízásából önkéntes árverésen eladom. — Dr. Csöppentzky Mihály, ügyvéd.

Két soványserstés Rákóczi-ut 23. szám alatt eladó

Egy jó ravalló bejárónó kerestetik. Cim a kiadóhivatalban.

Házás: 38 éves államvasúti asztalos feleségül venne egy kis pénzzel rendelkező tisztességes leányt, esetleg gyermektelen övegyet Cim a kiadóhivatalban.

Egy buzaiöld a gombocso dülőben eladó. Tudakozódní lehet Öreg utca 21.

Hentes tanuló felvételük. Cim a kiadóhivatalban.

Szabadkézből eladó Rác-utca 32. számú ház.

Ügés készítenyokat és tanulókat felvesz, Varga István, Jókai-utca.

4 hasas üszó, hizott sertés, strálkocsi, szécskavágó eladó. Budai-ut 16.

Jócsaladból keresek leányt jó fizetésért mindenesnek. 1. Kigyóköz, emelet sarokház, Fodorue.

Önkéntes árverés.

A Szigli örökösök tulajdonát képező s a József és Rákóczi-ut sarkán fekvő telekükben a rajta épült épületekkel együtt **négy darab önálló telekre** feldaraboltatott. Ezen feldarabolás folytán a József-utcai részben **egy 135 m² öles** telek a rajta épült modern lakházzal; a József-utca és Rákóczi-utca sarkán **egy 249 m² öles** telek ugyancsak a rajta épült modern lakházzal; a Rákóczi-utcai részben **egy 146 m² öles** és **egy 140 m² öles** telek a rajtuk lévő épületekkel önkéntes árverésen külön-külön eladotnak.

Az árverés 1918. évi december hó 1-én d. e. 10 órakor irodámban Szögyény Marich-utca 1. sz. tartatik meg.

A részletes árverési feltételek ugyancsak irodámban a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Dr. Kisteleki Károly ügyvéd.

Apolló-színház.

Péntek, szombat, vasárnap, nov. 29, 30 és dec. 1-én:

Mo'nár Ferenc szenzációs színműve!

A tésztör.

Pazarfényű fimalkotás 4 felv.

Főszereplők: *Gombaszögi F. Haraszthy Hermin, Agtally Sándor, Rátkay Márton.*

Kiegészítő műsor.

Előadások: 6 és 8 órakor.

Értesítés.

Tisztelettel értesítem a nagy érdemű közönséget, hogy a harclérfől visszaszerkezve ismét elvállalok mindennemű

vizvezetők, csatornázás

és szivattyuskut

berendezés vagy javítását.

Tisztelettel

Kiffusz Lajos,

vizvezeték-szerelő mester.

Tanoncot fizetéssel veszek.

Aránia-színház

Péntek, szombat, vasárnap, nov. 29, 30 és dec. 1-én:

MAGDA SONJA

legújabb filmszenzációja!

DON JUAN

utolsó kalandja

Romantikus filmjáték főúri ünnepélyek 4 felvonásban.

Kiegészítő műsor.

Előadások fél 7 és fél 9 órakor.